

Het pfa en het futurum perifrasticum.

Het participium futuri activi.

Vorming

Het Latijn kent drie participia: het tegenwoordig, voltooid en toekomstend deelwoord, ofwel het ppa, ppp en het pfa. PFA is een afkorting voor het participium futuri activi: het is toekomstend/natijdig (moet nog gebeuren) en bedrijvend. Dat laatste moet je goed onthouden, omdat de vorm nogal misleidend is. Je maakt het pfa namelijk door het af te leiden van het ppp: je vervangt –us door –urus. Voorbeeld ‘laudatus’ wordt dan ‘laudaturus/a/um’. Evenals de andere participia heeft het toekomstende deelwoord natuurlijk kenmerken van een werkwoord (handeling), maar is het ook een bijvoegelijk naamwoord en dus congrueert het altijd met een naamwoord, dat onderwerp van het participium is. Het pfa wordt evenals het ppp, verbogen als ‘bonus’.

Hoe vertaal je het pfa?

De betekenis van laudaturus is:

1. zullende prijzen (minst gebruikt)
2. van plan zijnd te prijzen
3. bestemd te prijzen
4. gaand prijzen
5. op het punt staand te prijzen
6. om te prijzen

Misschien is het wel handig om alvorens verder te gaan een overzicht van de participia inclusief vertaling te geven.

	ppa	ppp	pfa
	3 ^e declinatie	1 ^e /2 ^e decl.	1 ^e /2 ^e decl.
1 ^e coni.	laudans, -ntis prijzend	laudatus geprezen	laudaturus zullende prijzen
2 ^e coni.	videns ziend	visus gezien	visurus zullende zien
3 ^e coni.	regens besturend	rectus bestuurd	recturus zullende besturen
4 ^e con.	audiens horend	auditus gehoord	auditurus zullende horen
5 ^e coni.	capiens nemend	captus genomen	capturus zullende nemen

Het futurum perifrasticum.

De term perifrasticum betekent eigenlijk 'omschrijvend' futurum. Dit betekent dat het futurum niet uit één vorm bestaat, zoals laudo, laudabam, laudavi, laudabo, maar gemaakt is van een koppelwerkwoord en deelwoord.

Het futurum perifrasticum maken stelt niets voor: men neme een vorm van esse en het pfa. Waar je wel op moet letten is de vertaling of betekenis. In de indicativus heeft het futurum perifrasticum een bijzondere betekenis.

Voorbeeld: laudaturus sum:

1. ik sta op het punt te prijzen
2. ik ga prijzen
3. ik ben van plan te prijzen
4. ik ben bestemd te prijzen
5. nooit: ik zal prijzen

In alle andere modi verliest het meistens die bijzondere betekenis: laudaturus esse – te zullen prijzen.

Opdracht 5.

Vertaal onderstaande vormen. Denk aan eventuele naamvallen. De verba komen uit tekst 16.1 Let op erkomen participia van alle tijden in voor.

1. accepturus	7. corrupturum	14. instituentem
2. adiuncturi sumus	8. daturus esse	15. nocituri sumus
3. celaturus est	9. dubitatuus	16. positos
4. commemoraturae erant	10. exploraturae sunt	17. postulantibus
5. cogitatura sum	11. immolante	18. iuratum est
6. comperturis	12. iuratis	19. iubenti
	13. incendentibus	20. immolatus esse
21. sacrificante	28. nocentis	35. sacrificaturam
22. servatos	29. inferentium	36. postulatas
23. remonentibus	30. remotas	37. iussa sunt
24. incensorum	31. ponentem	38. segregaturae erant
25. segregati erunt	32. incensurus erat	39. posituros esse
26. iuraturis	33. servaturo	40. remoturum est
27. postulaturam	34. sacrificatarum	